

Bælgfrugter til konsum, afgrøder,
marked, afsætning og dyrkning

Bælgplanter til konsum
er ikke en nyhed i DK...

Ærter er alm. kendt fra
bronzealderen?

Danmark i 1500-tallet

Ærter var en vigtig del af **kosten**. Det var ikke de friske grønne, som vi kender i dag. Det var gule og grå ærter, der ved at blive tørret kunne holde hele vinteren og bruges i mos, til kødretter eller til at strække melet i grød og brød.

Kilde: Nationalmuseet

Foodservice – Resturanter, kantiner og storkøkkener

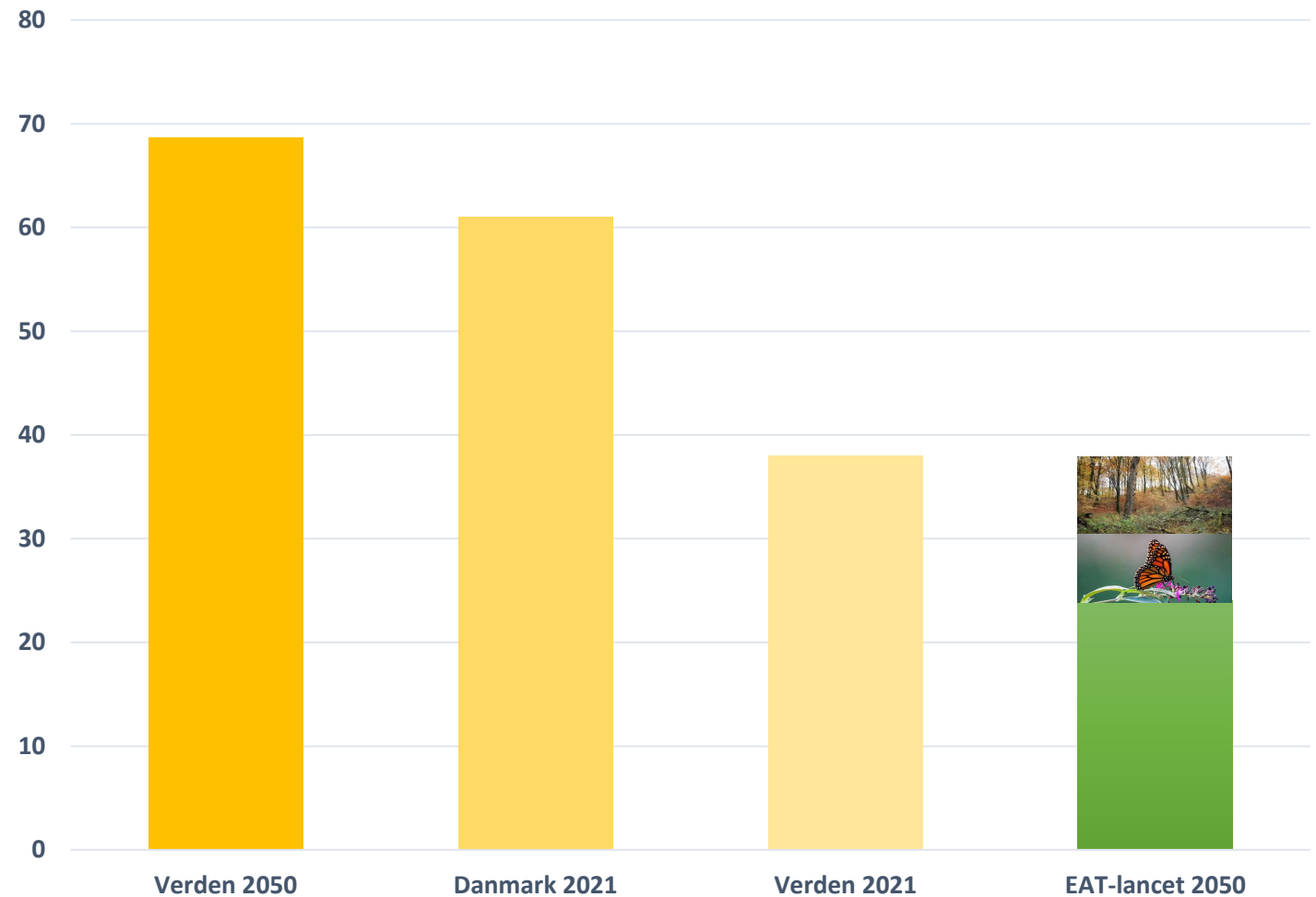

Hvorfor bælgfrugter?

Helikopterblik på den globale dagsorden!

- Hvor går den hen?

Landbrugsarealet i % af klodens landmasse i 2050 ved forskellige scenarier - Kilde FAO

Hvorfor bælgfrugter?

Spis planterigt,
varieret og ikke
for meget

Spis flere grøntsager
og frugter

Spis mad med fuldkorn

Spis mindre kød –
vælg bælgfrugter og fisk

Sluk tørsten
i vand

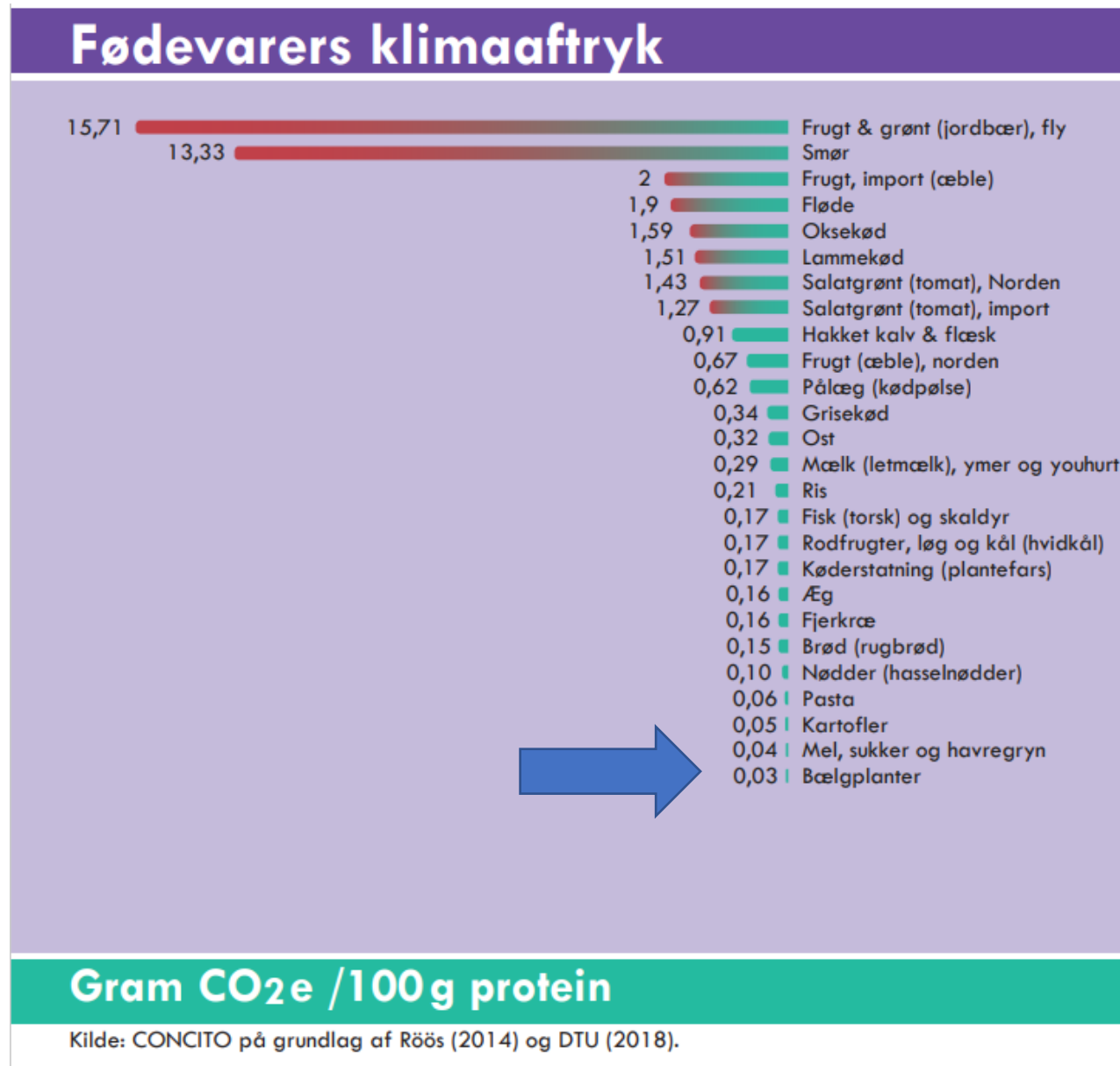
Vælg planteolier
og mager
mejeriprodukter

Spis mindre af det
søde, salte og fede

Hvorfor bælgfrugter?

Mulige danske bælgplanter i fremtiden:

Kendinge:

Ærter (21-25%):

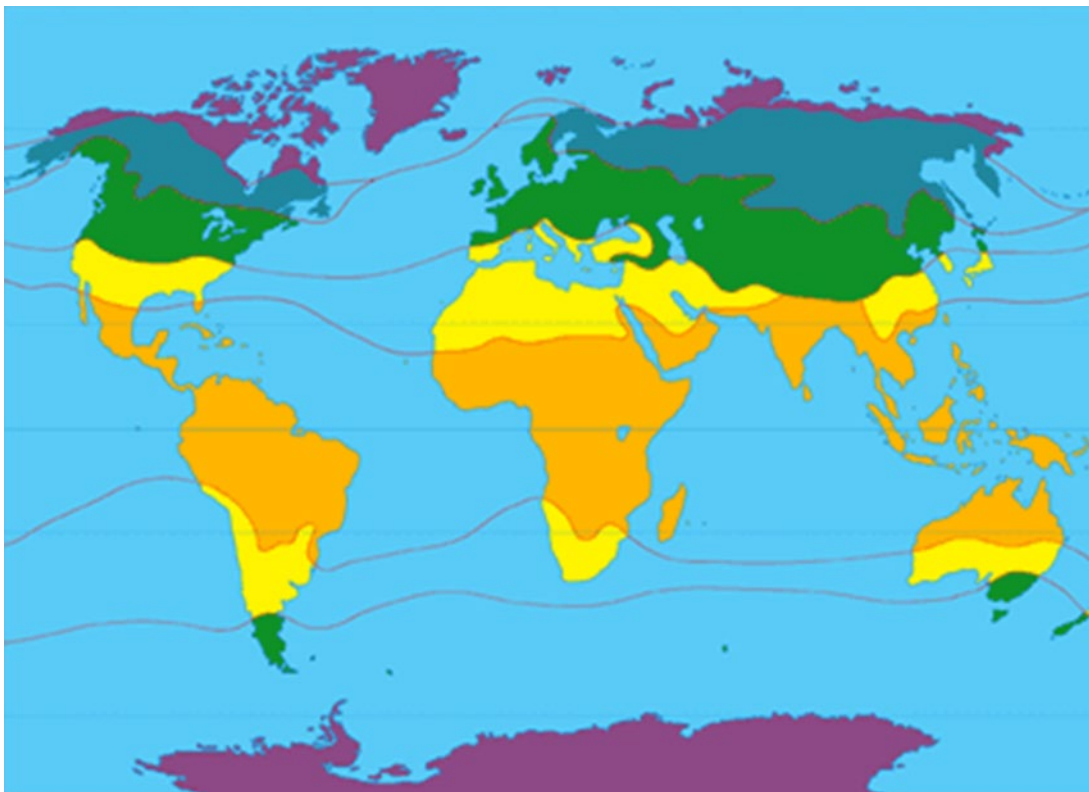
- Vårærter 3200 kg/ha

Hestebønner (25-29 %):

- Vår 3900 kg/ha

Lupin (32-35%):

- Vår 1000-3200 kg/ha
- (Hvid lupin – højere)
- Meget ukrudt/vildt

NYE bælgplanter

Linser (25%):

- 600-1800 kg/ha
- Kulde, ukrudt, samdyrk.

Kikærter (19%):

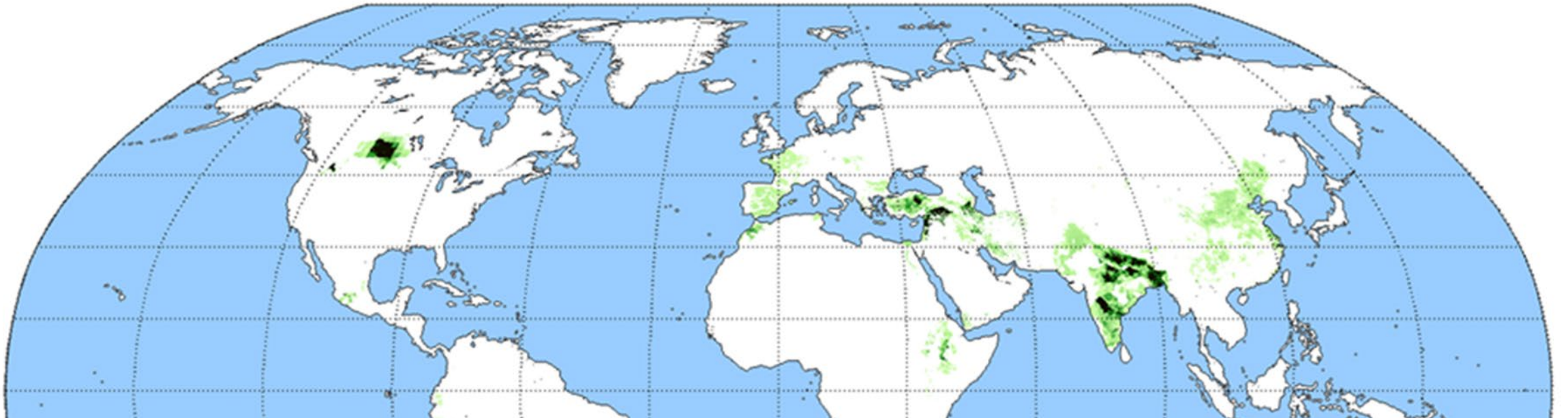
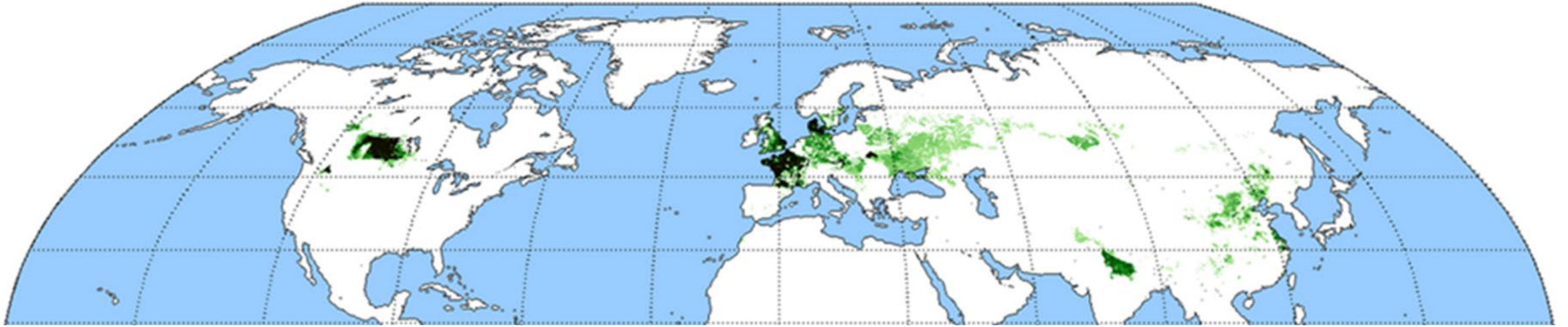
Landmænd	600-1700 kg Øko
Landsforsøg	750-3300 kg

Soja(bønner) (35%):

- 300-2700 kg/ha (500-1700)
- Kulde, ukrudt, samdyrk.
- Senest høst..... Edamame

Busk-bønner?

Hvor hører afgrøden hjemme?

Hvordan smager
vores bælgfrugter?

Pas på!! grænse-
overskridende...

Smags- prøvning

25 hestebønnesorter
27 ærtesorter

Senere:
13 kikærtesorter
22 linsesorter

Ærtesmag:

Black Bagger: Duft: Kartoffelvand, muld, kaffe

Smag:

Udblødt: meget bitter, frisk smag af ærter

Kogt: Nye kartofler, hasselnød, mild og sødme.

Valnødde konsistens.

Kogevand: kaffesirup, krydret.

Astronaut: Udblødte: Bitre. Frisk i smagen

Kogt: Smager af valle/prut. De smager ikke godt. Som om de ikke er gode. De giver kløge i ganen.

Ingrid:

Kogt: Mange nuancer. Lidt tør. God at tykke på. Sød. Majs. Korn - kompleksitet. Frisk. Smør/GHEE

Octavia: Duft: Meget valle. Sød valle.

Smag:

Udblødt: Bitter, frisk grøn ært. En der har siddet for længe i en bælg.

Kogt: Bitter. Kostald.

Sødt. Kunne godt bruges i en tartelet. Kylling / umami.

Kan spises helt alene. Kødssupplement. Den hænger ikke ved i munden. Perfekt bid og meler fuldstændig ud.

Kogevandet: Umami. Sødme.

Mythic: Smag: Udblødte: Bitter, Tør

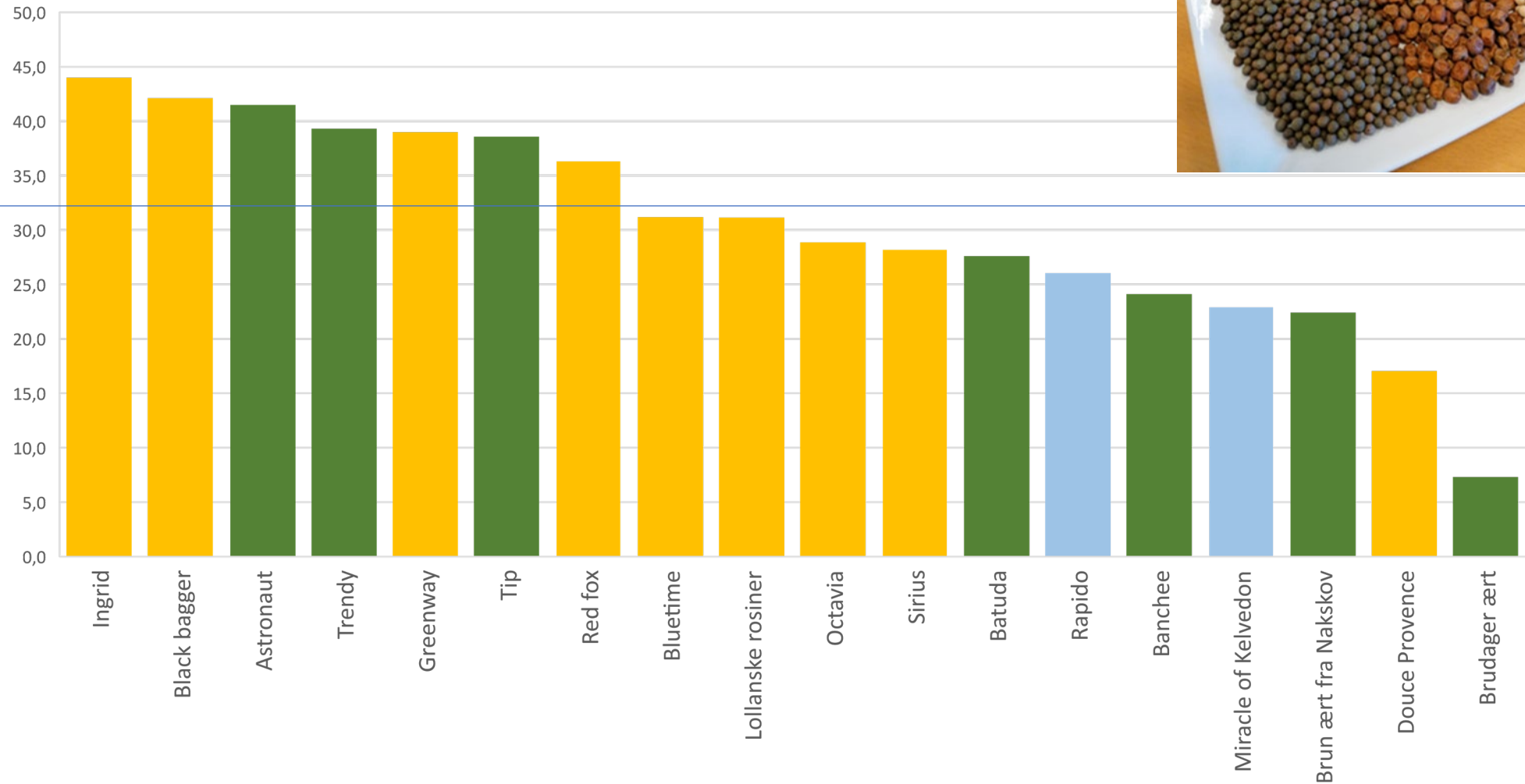
Kogte: Kostald. Sød. Fermenteret/valle.

Ikke så god - lidt dyrefoder.

Hvilke sorter og arter egner sig?

Screening af ærtesorter - udbytte i hkg/ha

Hestebønner

- 5 rigtig gode
- 5 gode
- 15 til industri eller foder

Nakka Duft: Hyldebærduft,
frugtsaft
Smag: Mild. Hyldebær. Fed smag

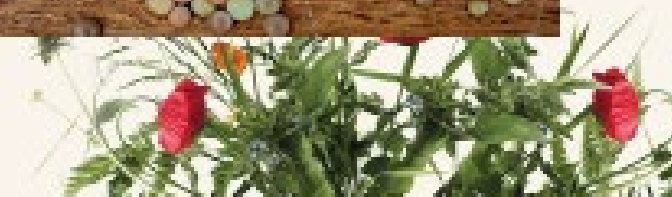
Bobas Duft: Våd hund
Smag: Tone af Kakao. Olivenolie /
fedme. Kastanje
Kogevand: æggeblomme. Skaldyr/tang

Augusta – Duft: Hyldebær
Smag: Hyldebær, nød, bagt kartoffel

Fuego Duft: Hyldebærduft,
frugtsaft, fermenteret, øl
Smag: Mandler, hyldebær, gæret

Sorter gør en markant forskel – nye og gamle sorter

Hvad vej? - overvejelse til sæsonen 2022

Flere veje at gå

Industri

Detail

Foodservice

Restauranter

Storkøkkener

Kantiner

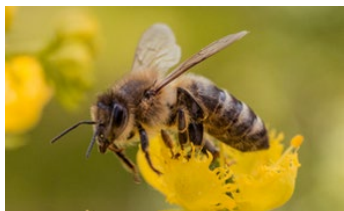

Det store spørgsmål

Hvad skal prisen være?

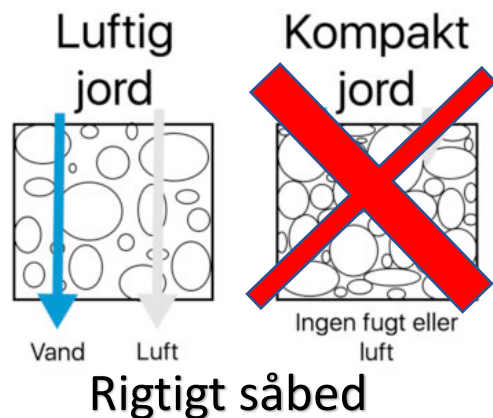

Hints:

Bestøvning:

Hestebønne,
lupin og bønner

Svovl

Bor

Kobolt

Byggesten på plads

Placering

Podning: Lupin og kikært

Samdyrkning

Ukrudt

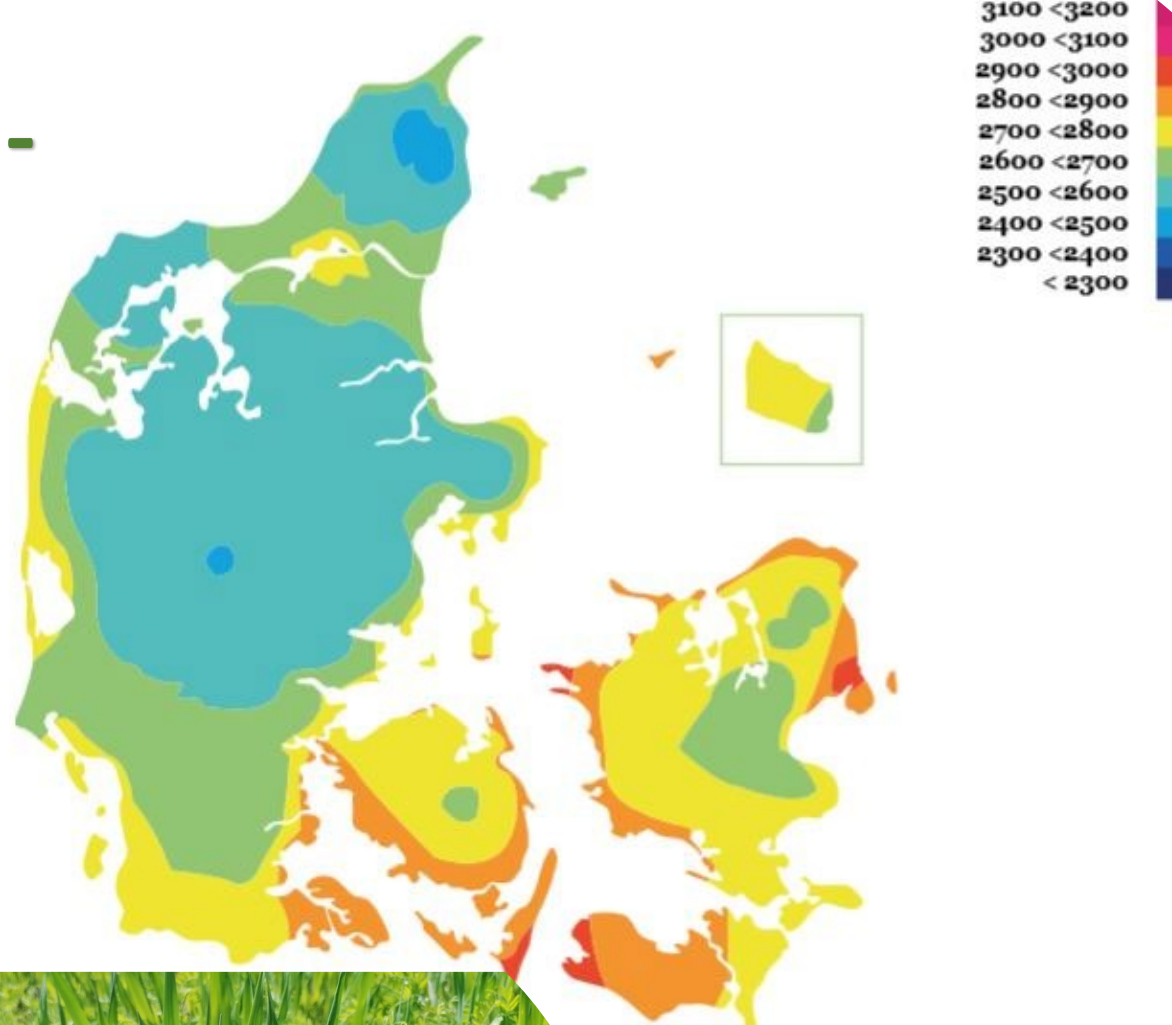

Tidligere høst end du tror

Forkæl din bælgplante

Kik på egen ejendom først - Kan du levere varen? 😊

- Placering
- Tørrings- og lagringsfaciliteter
- Lavt ukrudtstryk og effektiv bekæmpelse
- Sørge for godt såbed og rettidig høst
- Husk evt. podnig
- Evt. samdyrkning med havre eller hvede
- Vil du finde særlig sort...
- Ja, det kræver ekstra arbejde

Linser:

- Lun og solrig placering
- Ren mark
- Samdyrkning og god ukrudtsstrategi
- Svensk, Franske, Canadiske sorter eller egen...
- Husk at sikre afsætning
- Måske skårlægning – men snyder med tidlighed – klar før du tror det.
- Indstil mejetærskeren korrekt

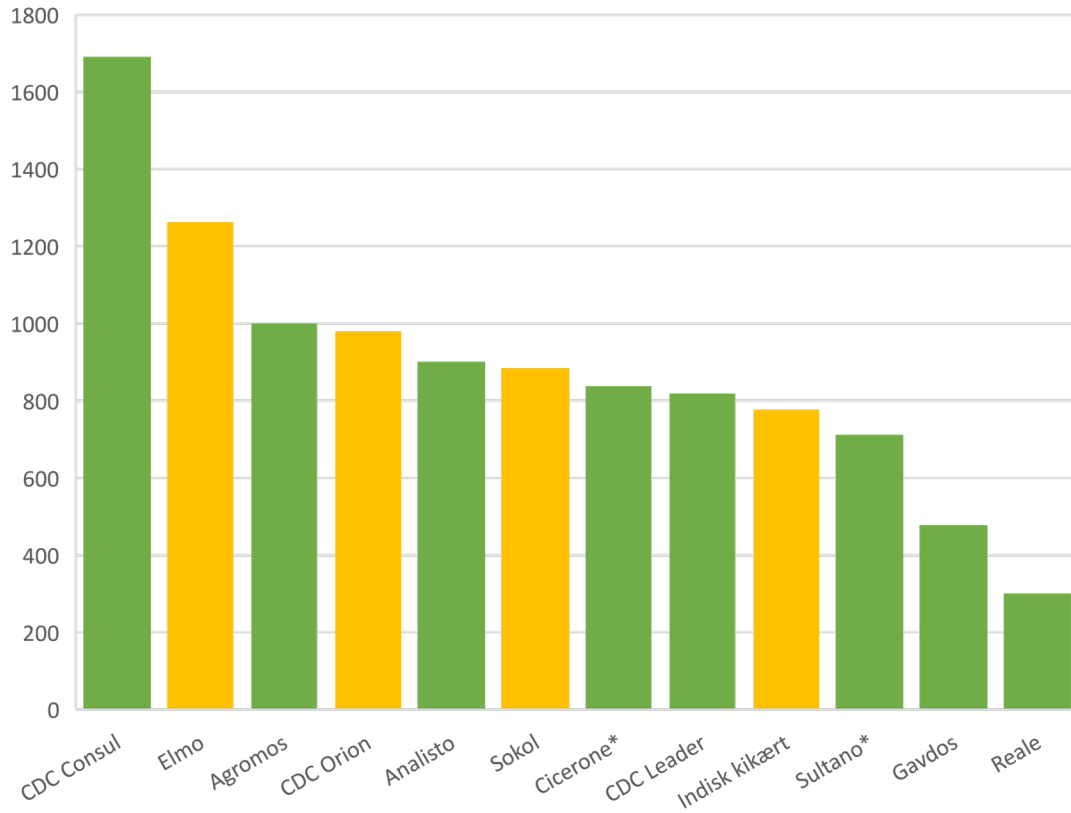
Kikærter:

- Lun og solrig placering
- N-strategi – podning eller 50N
- Ukrudtsstrategi
- Franske sorter som Orion eller Elmo, eller Canadiske sorter
- Husk at sikre afsætning
- Måske skårlægning

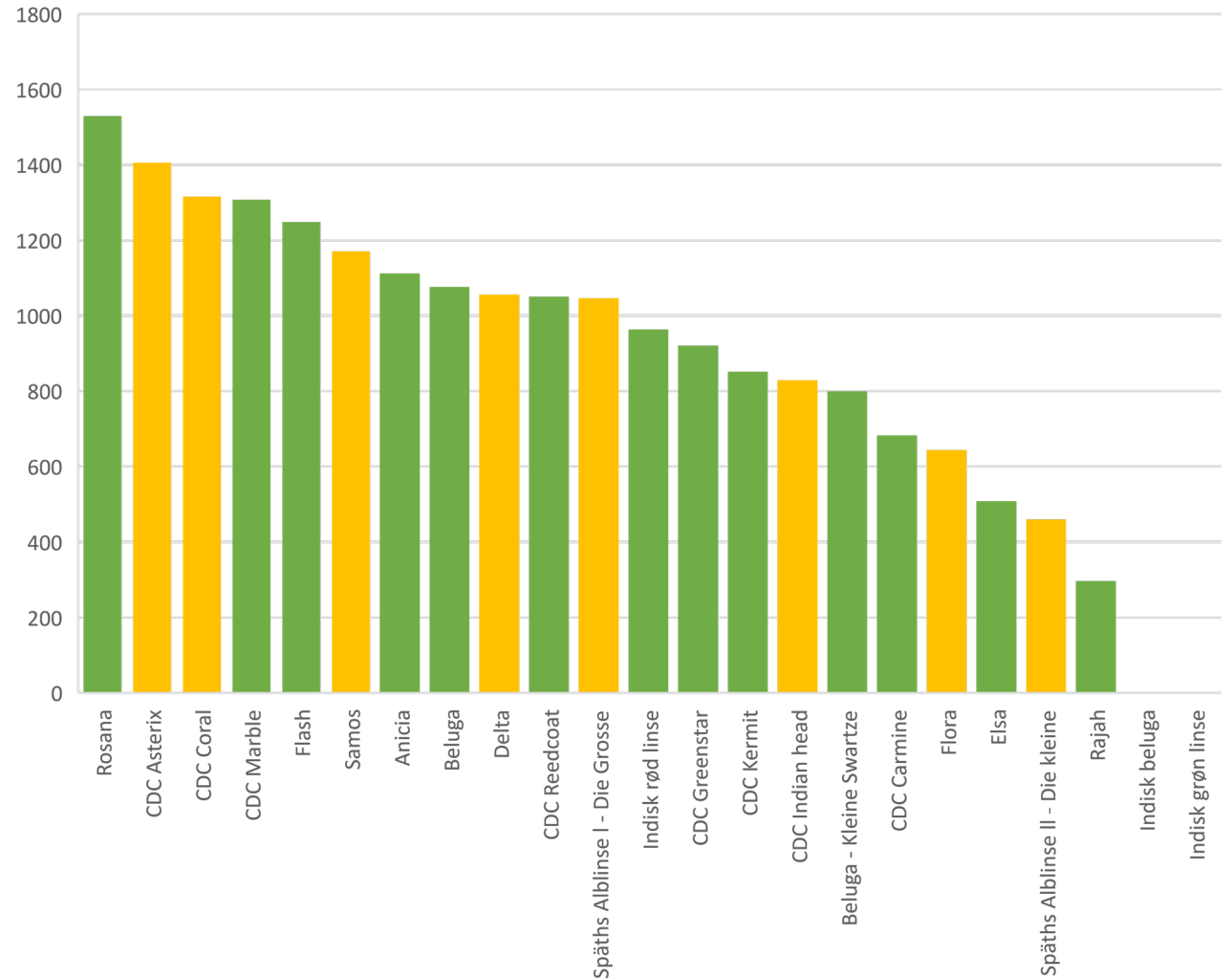

Hvilke sorter og arter egner sig?

Screening af kikærtesorter - udbytte kg/ha

Screening af linsesorter - udbytte i kg/ha

Rom blev ikke bygget på en dag

Canadierne var
25 år om det,
men vi kan gøre
det hurtigere!!

Innovationscenter
for Økologisk Landbrug

